

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ ТЕРАПЕВТІВ БУКОВИНИ»**

Науково-практична конференція з міжнародною участю

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОМОРБІДНОСТІ У
КЛІНІЦІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ»**

**присвячена 100-річчю від Дня народження
професора Самсон Олени Іларіонівни**

15-16 квітня 2021 року

м. Чернівці

УДК : 616-099-008.6-08-02:[616.12-005.5+616.366-002]

КОРЕКЦІЯ СИНДРОМУ ЕНДОГЕННОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ У ХВОРИХ З ПОЄДНАНИМ ПЕРЕБІГОМ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ ТА ХРОНІЧНОГО ХОЛЕЦИСТИТУ

Трефаненко І.В.

Буковинський державний медичний університет

м. Чернівці ira.trefanenko@gmail.com

Синдром ендогенної інтоксикації (СЕІ) у сучасній літературі розглядається як неспецифічний за більшістю клінічних, біохімічних та імунологічних проявів процес, що обумовлений невідповідністю між утворенням та екскрецією як продуктів нормального обміну, так і речовин патологічного метаболізму. За своєю суттю він є закономірним наслідком порушень мікроциркуляції, газообміну, процесів перекисного окиснення ліпідів (ПОЛ), які призводять до накопичення в тканинах і біологічних рідинах продуктів девіантного обміну, тканинної деструкції і клітинних стресових медіаторів. В патогенезі розвитку та прогресування ішемічної хвороби серця (ІХС) та хронічного холециститу (ХХ) є багато спільних факторів ризику та ланок патогенезу, а саме атеросклероз, підсилення ПОЛ, інфекції. В основі усіх цих процесів має місце СЕІ. При ХХ розвиваються виражені порушення пігменто-, білковоутворюючої і антиоксидантної функції печінки, вуглеводного та холестеринового обміну, згортаючої системи крові, фібринолізу. У хворих на ІХС порушення ендотелію та накопичення холестерину ініціюють запалення, яке в свою чергу підсилює альтерацію ендотеліального шару, акумуляцію холестерину, формування пінистих клітин, створюючи при цьому концепцію атеросклерозу, як ендотоксин-залежного процесу. Отже, таке взаємообтяження в основі має СЕІ, постійне тління останнього змінює характер перебігу захворювань, збільшує їх важкість та кількість ускладнень, обмежує можливості діагностичного пошуку, погіршує прогноз та якість життя.

Метою роботи стало вивчити проявів СЕІ у хворих на ІХС із супутнім ХХ та оцінити ефективності застосування кверцетину при лікуванні цих пацієнтів.

Матеріал та методи: було проведено комплексне обстеження 46 хворих та 10 практично здорових осіб. Оцінку ступеня СЕІ проводили шляхом визначення порушень ПОЛ, розрахунку лейкоцитарного індексу інтоксикації Я.Я. Кальф-Каліфа (ЛП), ядерного індексу за формулою Даштаянца Г.А (ЯІ). Формували наступні групи: група 1 – хворі на ІХС із супутнім ХХ – 24 пацієнтів, група 2 – хворі на ІХС без біліарної патології – 22 пацієнтів. Групи були тотожні за віком, співвідношенням чоловіків та жінок.

Отримані результати. При дослідженні клінічних маркерів СЕІ за показниками гемограми отримали наступні дані: достовірне підвищення показника ЛП в групі хворих на ІХС із супутнім хронічним холециститом ($2,17 \pm 0,33$) по відношенню до контрольної груп ($1,26 \pm 0,13$) та 1 групи ($1,62 \pm 0,17$), $p < 0,05$. Достовірних змін значення ЯІ між групами не було виявлено в групах хворих.

Під час лікування хворих першої групи розподілили на дві однакові групи А та В. В групі хворих А додатково до лікування додавали препарат з діючою речовиною кверцетин в дозі 2 г два рази на добу, курс лікування складав 21 день.

У хворих А групи на тлі лікування зменшився вміст в крові ізольованих подвійних зв'язків на 14,5% ($p < 0,05$) і кетодієнів та спряжених трієнів на 20,2% ($p < 0,05$). Застосування кверцетину у лікуванні хворих на ІХС із супутнім ХХ сприяло більш значному зменшенню інтенсивності ліпопероксидації - вміст у крові ізольованих подвійних зв'язків та кетодієнів та спряжених трієнів у крові знижувався відповідно на 14,8% ($p < 0,05$) та на 22,2% ($p < 0,05$) і наближався до обстежуваних осіб контрольної групи. На рівень в крові малонового альдегіду комплексне лікування майже не вплинуло ($p > 0,05$). Після лікування при повторному дослідженні також отримали достовірне зниження ЛП в групі А на 18% ($p < 0,05$) при незначному зниженні в групі В ($p > 0,05$).

Таким чином, у хворих із поєднаним перебігом ІХС та ХХ після проведеного комплексного лікування з включенням кверцетину можна відзначити зменшення прояву СЕІ за рахунок зменшення рівня проміжних продуктів ВРОЛ та нормалізації показників гемограми.